

Tính cách thứ hai mà ít đâu có là rộng rãi, hào hiệp, hay còn gọi là “chịu chơi”, hay “chơi xả láng, sáng địa sớm” của người Nam Bộ; Tính cách thứ ba là hiếu khách. Đây có thể nói là tính cách đặc trưng nhất của dân miền Nam; Cuối cùng, một đặc điểm tính cách khác của người miền Nam là chuộng võ hơn văn, không quan trọng bằng cấp mà trọng nhau ở khí tiết, tấm lòng” [2]. Lý Tùng Hiếu khi bàn về văn hóa Nam Bộ đã mô tả các đặc điểm văn hóa vật thể, văn hóa phi vật thể, từ đó nhận diện hai đặc điểm của văn hóa Nam Bộ là sự giao thoa văn hóa và sự tái tạo các giá trị văn hóa mới [3]. Từ sự phân tích đó, Lý Tùng Hiếu cho rằng, văn hóa Nam Bộ là “phiên bản mới của văn hóa truyền thống Việt Nam”.

Trong lòng Nam Bộ, Tây Nam Bộ là một vùng đất đặc biệt. Tính lâu đời của lịch sử hình thành vùng đất, tính thăng trầm của lịch sử vùng đất, tính mới mẻ của việc định cư của dân cư tại vùng đất này và lịch sử cộng cư của các dân tộc trên mảnh đất này đã được nhiều công trình bàn đến. Tuy nhiên, các công trình bàn nhiều đến tính cách Nam Bộ, mà chưa thực sự chỉ ra nét đặc trưng của tiểu vùng văn hóa Tây Nam Bộ và tính cách của con người Tây Nam Bộ. Căn cứ và các gợi ý từ lý thuyết vùng văn hóa, đa dạng và bản sắc văn hóa, có thể nói, Tây Nam Bộ là một tiểu vùng đặc sắc về địa lý với kênh rạch chằng chịt, và đồng nghĩa với nó là tôm cá đầy ghe, thóc lúa đầy bồ và bốn mùa hoa trái. Bên cạnh đó, Tây Nam Bộ là vùng đất mà khối cộng đồng dân cư định cư rải rác và muộn hơn các vùng đất khác, vì thế sự định hình phong tục ở đây có một độ linh hoạt nhất định, từ đó, họ dễ dàng chấp nhận cái mới. Một thiên nhiên ưu đãi như vậy, một điều kiện lịch sử mang tính mở như vậy đã làm nên những con người Tây Nam Bộ phóng khoáng, cởi mở, năng động và bao dung.

Toàn bộ những đặc điểm của vùng đất mới Nam Bộ và tính rất mới của tiểu vùng Tây Nam Bộ là những cơ tầng hình thành nên đặc điểm vùng đất và con người Trà Vinh.

3. TÍNH CÁCH CON NGƯỜI TRÀ VINH – SỰ HÒA HỢP TỪ ĐA DẠNG VÀ KHÁC BIỆT TỘC NGƯỜI, ĐAN XEN CÁC LOẠI HÌNH TÔN GIÁO VÀ TÍN NGƯỠNG

3.1. Tính cách con người Trà Vinh – sự hòa hợp từ đa dạng và khác biệt tộc người

Địa bàn tỉnh Trà Vinh có sự cộng cư của ba dân tộc: Kinh, Khmer và Hoa. Với những nét đặc trưng riêng biệt và nổi trội, sự đa dạng và khác biệt của văn hóa ba tộc người Kinh, Hoa, Khmer là rất rõ. Tuy nhiên, xuyên qua thời gian, việc dệt nên các mối quan hệ xã hội của cư dân ba tộc người đã tạo nên một diện mạo văn hóa đặc sắc, thể hiện sự đan xen của các mảng màu văn hóa của ba tộc người này. Trong diện mạo văn hóa ở Trà Vinh, ta có thể thấy một nét khác biệt so với bức tranh văn hóa của các tỉnh khác của vùng Tây Nam Bộ ở nét đậm của văn hóa Khmer. Là một tỉnh có số dân người Khmer lớn thứ hai trong cả nước, có thể nói, người Khmer đã kiến tạo nên các giá trị văn hóa đặc sắc về ẩm thực, trang phục, ứng xử ở vùng đất Trà Vinh. Trong sự hòa hợp này, có mối quan hệ tác động hai chiều giữa người Việt với người Khmer và ngược lại, người Khmer với người Hoa và ngược lại, người Việt với người Hoa và ngược lại. Các mối quan hệ đan cài đã tạo nên con người Trà Vinh những nét riêng biệt.